

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)

Choice Based Credit System

B. A. Part II, Semester III, Marathi Course - 3

June 2020 Onwards

'Kay Denger Wara Sutalay' (Natak) ani Marathi Bhashik Koushalye, Subject code (MARO3)
(Credit 04)

साहित्यकृती : काय डेंजर वारा सुटलाय [नाटक] जयंत पवार, पोपुलर प्रकाशन मुंबई २०११
मराठी भाषिक कौशल्ये - शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन कोल्हापूर २०१९

उद्दिष्ट्ये :

- १ नाटक या वाङ्मय प्रकाराचे आकलन करून घेणे
- २ समकालीन नाटकातून नाटककाराच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशाप्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे
- ३ नाट्य अभ्यासातून प्रयोगरूप व नाट्य क्षेत्रातील ज्ञानसंपादनास चालना देणे
- ४ नाट्य अभ्यासातून सभ्यता, संस्कृती, राष्ट्रीय एकात्मता व बंधुता वाढीस लावणे
- ५ विद्यार्थ्यांमध्ये संवादलेखन कौशल्ये विकसित करणे
- ६ श्रुतिका, लघुनाटिका लेखन करण्याची पात्रता विद्यार्थ्यांच्या अंगी यावी म्हणून तयार करून घेणे

Sr.No.	SEM	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
1	SEM IV	<ul style="list-style-type: none"> • 'काय डेंजर वारा सुटलाय!' - आशयसूत्रे	<ul style="list-style-type: none"> • नाटक वाङ्मय प्रकार - स्थूल परिचय • 'काय डेंजर वारा सुटलाय!' - आशयसूत्रे	नाटक अभ्यासण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांना नाटक या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय व्हावा	जागतिकीकरणाच्या सामाजिक परिणामाची जाणीव व्हावी	Credit 1 Teaching hours 15

2		<ul style="list-style-type: none"> ‘काय डेंजर वारा सुटलाय!’ – पात्रे, घटनाप्रसंग, संवाद आणि संघर्षाचे स्वरूप 	<ul style="list-style-type: none"> ‘काय डेंजर वारा सुटलाय!’ – पात्रे, घटनाप्रसंग, संवाद आणि संघर्षाचे स्वरूप 	बदल केलेला नाही	पूर्वीचा अभ्यासक्रम योग्य आहे	Credit 1 Teaching hours 15
3		<ul style="list-style-type: none"> ‘काय डेंजर वारा सुटलाय!’ – नाट्यविशेष व भाषाविशेष 	<ul style="list-style-type: none"> ‘काय डेंजर वारा सुटलाय!’ – नाट्यविशेष व भाषाविशेष 	बदल केलेला नाही	पूर्वीचा अभ्यासक्रम योग्य आहे	Credit 1 Teaching hours 15
4		<ul style="list-style-type: none"> उपयोजित मराठी – संवादलेखन संवाद : स्वरूप आणि व्याख्या संवाद कौशल्यासाठी आवश्यक बाबी संवादाचे प्रकार उदाहरणादाखल कथानकावर संवादलेखन 	<p>नाट्यसंवाद लेखन कौशल्ये व उपयोजन</p> <ul style="list-style-type: none"> श्रुतिका लेखन (स्वरूप, वैशिष्ट्ये, प्रकार व प्रात्यक्षिक) लघुनाटिका लेखन (स्वरूप, वैशिष्ट्ये, प्रकार व प्रात्यक्षिक) 	आकाशवाणी, दूरदर्शन, रंगभूमी इ. क्षेत्रांमध्ये नाट्यलेखनाच्या संधींचा लाभ घेण्यासाठी आवश्यक ती भाषिक कौशल्ये विद्यार्थ्यांना प्राप्त व्हावीत.	विद्यार्थ्यांचा भाषिक क्षमतांचा विकास व्हावा व त्यायोगे त्यांना रोजगाराच्या संधी प्राप्त व्हाव्यात	Credit 1 Teaching hours 15

मुलभूत वाचन -

- १) कदम-जांगडा, नीलिमा, लेख - 'आंतर्बाह्य हादराविणारा वारा', दैनिक वृत्तमाणूस, मुंबई, १४.०८.२०१०
२) करमरकर, दीपेश, लेख - 'जागतिकीकरणाचा डेंजर वारा', आपला परममित्र, दिवाळीअंक, नोव्हेंबर-डिसेम्बर २०१२
३) बागले, प्रभाकर, लेख - 'काय डेंजर वारा सुटलाय - एक विचार', साहित्य आणि सांस्कृतिक संवेदन, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर
४) जोशी, संजय भास्कर, लेख - 'लक्षवेधी पुस्तके' 'काय डेंजर वारा सुटलाय', 'ललित', सप्टेंबर, २०११
५) पवार, जयंत, लेख - 'एका गुंत्याचा गुंताडा', 'साधना', पुणे, १२ जाने. २०१३
६) आठलेकर, मंगल, लेख - 'खूप मोठं अवसान गोळा करावं लागतं', 'साधना', पुणे, १२ जाने. २०१३
७) गमरे, गौतम, बा., लेख - 'काय डेंजर वारा सुटलाय!', रंगवाचा (मासिक), फेब्रु. २०१७
८) गुप्ते, विश्राम, लेख- 'काय डेंजर वारा सुटलाय ! बोलकी हिंसा', 'परिवर्तन', (त्रैमासिक), मुंबई, एप्रिल-मे, २०१२
९) नाडकर्णी, कमलाकर, लेख - 'काय डेंजर वारा सुटलाय!', दैनिक आपलं महानगर, मुंबई, २०१२
१०]बोबडे, सुहासकुमार 'मराठी भाषा - उपयोजन व सर्जन', शांती पब्लिकेशन्स, पुणे

पूरक वाचन :

- १) कुलकर्णी, व. दि., 'नाटक: रंगाविष्कार आणि रंगास्वाद', पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२) शिंदे, विश्वनाथ व स्मार्त, हिमांशु, 'मराठी नाटक आणि रंगभूमी', प्रतिमा प्रकाशन, पुणे , २००८
३) कुलकर्णी, द. भि., 'नाटक : स्वरूप आणि समीक्षा', पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
४) भावे, पुष्पा, 'रंग नाटकाचे', राजहंस प्रकाशन, मुंबई
५) भगत, दत्ता, 'मराठी नाटक आणि रंगभूमीचा इतिहास : आरंभ ते १९९० पर्यंत', प्रकाशक - महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, २०१९
६) कानडे, मू. श्री. 'मराठी रंगभूमीची १२५ वर्षे : नाट्य विषयक ठळक नोंदी', स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाउस, पुणे, २०१०
७) घोरपडे, अक्षय, 'संवाद आणि लेखनकौशल्ये', प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, २०१९
८) तौर, पृथ्वीराज, (संपादक), 'मराठी भाषिक कौशल्ये', अथर्व पब्लिकेशन, धुळे
जोशी, प्रभाकर, 'उपयोजित मराठी', प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, २०१७

लेखी परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप -गुण -६०

प्रश्न १ : अ]गाळलेल्या जागा भरा .	५
ब]एका वाक्यात उत्तरे लिहा	५
प्रश्न २ : अ]चूक की बरोबर ते लिहा ..	५
ब]योग्य जोड्या जुळवा .	५
प्रश्न ३ :टिपा लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ४ :थोडक्यात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ५ : २५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ६ :विद्यार्थ्यांचे कौशल्ये परीक्षण करण्यासाठी उपयोजित मराठी -प्रश्न [तीन पैकी २]	१०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१ : तोंडी परीक्षा -----१०

२ प्रात्यक्षिक परीक्षा -----१०

[नाट्यवाचन /कविता वाचन /आत्मकथन लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मुलाखत लेखन]

३ वर्ग घटक चाचणी-----१०

४ विषयनिहाय विशेष उपक्रम -नाट्य परीक्षण /कवीचा वाङ्मयीन परिचय /आत्मकथनकाराचा परिचय /कादंबरी वाचन व तिचे परीक्षण / शैक्षणिक अभ्यास सहल /क्षेत्र भेट वृतांत /एका चरित्राचे वाचन व परीक्षण /लोककथा संकलन व लेखन - जाहिरात लेखन व मुलाखत लेखन १०

९)

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
Choiced Based Credit System
B.A. Part II, Semester III, Marathi Course -5
June 2020 Onwards

‘Mati, Pankh ani Akash’ (Atmcharitra) Ani Marathi Bhashik Koushalye, Subject code (MARO5)
(Credit 04)

साहित्यकृती माती पंख आणि आकाश [आत्मचरित्र]
ज्ञानेश्वर मुळे ,मनोविकास प्रकाशन ,पुणे आवृत्ती अकरावी ,२०१७
मराठी भाषिक कौशल्ये
शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन –कोल्हापूर २०१९

- उद्दिष्ट्ये: १ आत्मचरित्र या वाङ्मय प्रकारची ओळख करून घेणे
२ इतर वाङ्मय प्रकार आणि आत्मचरित्र यातील अभिव्यक्ती रूपांचा अभ्यास करणे
३ आत्मचरित्र कारच्या व्यक्तिमत्त्वाची जडण –घडण आणि त्याचा समकाल समजून घेणे
४ वेगवेगळ्या भारतीय प्रांतातील व परदेशातील जीवनदर्शन समजून घेणे
५ आत्मवृत्तपर लेखन कौशल्ये विकसित करणे

Sr.No.	SEM	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
--------	-----	---------------------------------	---	---------------------------	---------------------------------	-----------------------

1	SEM IV	<ul style="list-style-type: none"> माती, पंख आणि आकाश' – जीवनानुभवाचे स्वरूप 	<ul style="list-style-type: none"> आत्मचरित्र साहित्यप्रकार : स्थूल परिचय माती, पंख आणि आकाश' – जीवनानुभवाचे स्वरूप 	विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय व्हावा	विद्यार्थ्यांना मराठीतील दर्जेदार आत्मकथनांचा परिचय व्हावा	Credit 1 Teaching hours 15
2		<ul style="list-style-type: none"> 'माती, पंख आणि आकाश' – शैक्षणिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक पर्यावरण 	<ul style="list-style-type: none"> 'माती, पंख आणि आकाश' आशयसूत्रे, व्यक्तिरेखा व प्रसंगचित्रण 	विद्यार्थ्यांना आत्मकथन या वाङ्मयप्रकाराचा आशयकेंद्री अभ्यास करता यावा	१९६० ते १९८० या कालखंडातील ग्रामीण समाजाचा विद्यार्थ्यांना परिचय व्हावा	Credit 1 Teaching hours 15
3		'माती, पंख आणि आकाश' – वाङ्मयीन गुणविशेष	'माती, पंख आणि आकाश' - आविष्कार - निवेदन, भाषाशैली, वातावरणनिर्मिती	विद्यार्थ्यांना आत्मकथन या वाङ्मयप्रकाराचा आशयकेंद्री अभ्यास करता यावा	विद्यार्थ्यांची वाङ्मयीन जाण विकसित व्हावी	Credit 1 Teaching hours 15
4		उपयोजित मराठी – आत्मवृत्त लेखनाचे स्वरूप १. आत्मकथन / स्वकथन २. प्रवासवर्णन ३. रोजनिशी	उपयोजित मराठी – आत्मवृत्त लेखनाचे स्वरूप १. आत्मकथन / स्वकथन २. प्रवासवर्णन ३. रोजनिशी	विद्यार्थ्यांच्या भाषिक कौशल्यांचा व आत्माविष्कार कौशल्यांचा विकास व्हावा	विद्यार्थ्यांच्या जीवनकौशल्यांचा विकास व्हावा.	Credit 1 Teaching hours 15

- लेख - 'अंतःकरणाचा ठाव घेणारे वेगळ्या धाटणीचे आत्मकथन, दै. सकाळ, १ मार्च, १९९८
 लेख - 'वेगळ्या घाटाचे आत्मचरित्र', दै. तरुणभारत, २६ जुलै, १९९८
 - 'माती, पंख आणि आकाश', दै. महासत्ता, ३० ऑगस्ट, , १९९८
 लेख - 'माती, पंख आणि आकाश', दै. लोकसत्ता, लोकरंग, ६ सप्टेंबर, १९९८
 लेख - 'ललितरम्य शैलीतील आत्मचरित्र', दै. पुढारी, ३१ जाने. १९९९
 - 'मातीतून घेतलेल्या आकाश भरारीची सुरस, सफल आत्मकहाणी, दै. सकाळ, ४ जुलै, १९९९

आत्मचरित्र', स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

स्मरणीय चरित्र-आत्मचरित्रे, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव

ल आत्मचरित्रात्मक लेखन, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

शब्दवेल प्रकाशन, कोल्हापूर, २००८

चणार्याची रोजनिशी' लोकवाङ्मय गृह, मुंबई

सकुमार, 'रामनगरी आणि माझे विद्यापीठ : एक संवाद', संस्कृती प्रकाशन, पुणे, २००५ -वर्ग - बी.ए .२ विषय

मराठी

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी पेपर क्रमांक -३, ५, रिता

सेमिस्टर ३, व ४

द्वि परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप -गुण -६०

५

५

५

५

१०

१०

१०

करण्यासाठी उपयोजित मराठी -प्रश्न [तीन पैकी २] १०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१०

१०

लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मूलाखत लेखन]

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)

Choiced Based Credit System

B.A. Part II, Semester III, Marathi Course -4

June 2020 Onwards

Kavyagandha Ani Marathi Bhashik Koushalye, Subject code (MARO4)

काव्यगंध आणि मराठी भाषिक कौशल्ये (Credit 04)

उद्दिष्ट्ये :१ मराठी काव्य परंपरा व प्रवाहाची ओळख करून घेणे

२ मराठी काव्यातून प्रकट होणारे माणूस आणि समाज यातील परस्पर संबंध शोधणे

३ कवितेच्या कलात्मक आकृतीबंधांचे मोल अभ्यासणे

४ काव्य प्रवाहानुरूप काव्यलेखनाचे विशेष अभ्यासणे

५ प्रात्यक्षिक द्वारे काव्यलेखन कौशल्ये रुजविणे

Sr.No.	SEM	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
1.	SEM III	<ul style="list-style-type: none"> केशवसुत - १. अंत्यजाच्या मुलाचा पहिला प्रश्न २. नवा शिपाई ३. तुतारी ४. मजुरावर उपासमारीची पाळी ५. गोफण केली छान वसंत बापट – १. फुंकर २. जपावयाला शिकली होतीस ३. आज अचानक ४. नाजूक रुपडे ५. विस्मृती 	<ul style="list-style-type: none"> कविता साहित्यप्रकाराचा स्थूल परिचय केशवसुत - १. स्फूर्ती २. नवा शिपाई ३. मूर्तिभंजन ४. मजुरावर उपासमारीची पाळी ५. गोफण केली छान वसंत बापट – १. फुंकर २. जपावयाला शिकली होतीस ३. आज अचानक ४. नाजूक रुपडे ५. विस्मृती 	<p>‘कविता’ या पद्य वाङ्मयप्रकाराचा परिचय व्हावा. केशवसुतांच्या काव्याचा परिचय प्रथम वर्षाच्या अभ्यासक्रमात झालेला असल्याने बदल.</p>	<p>मराठी कवितेतील सामाजिक जाणीव व्यक्त करणारे इतर कवी विद्यार्थ्यांना माहीत व्हावेत.</p>	Credit 1 Teaching hours 15
		<ul style="list-style-type: none"> नारायण सुर्वे – १. दोन दिवस २. माझी आई ३. गिरणीची लावणी ४. पोष्टर ५. नेहरू गेले त्या वेळची गोष्ट वसंत आबाजी डहाके – १. त्या संध्याकाळी समुद्र २. आख्यान ३. खेळ 	<ul style="list-style-type: none"> नारायण सुर्वे – १. दोन दिवस २. माझी आई ३. गिरणीची लावणी ४. पोष्टर ५. मुंबई वसंत आबाजी डहाके – १. त्या संध्याकाळी समुद्र २. मुलं हसताहेत ३. खेळ ४. पुतळे ५. 	<p>विद्यार्थ्यांना आकलन सुलभ होईल अशा कवितांची निवड केली आहे.</p>		Credit 1 Teaching hours 15

		४.पुतळे ५. वास्तववाद	वास्तववाद			
		<ul style="list-style-type: none"> • अजीम नवाज राही – १. दुष्काळ : काही संदर्भ २. जातीय दंगल : बारा भानगडींची तेरा वळणे ३. सुरक्षेची हमी देणारा कळपवाद ४. मोडतोडीतून डागडुजीची भाषा शिकताना ५. मोहल्ला,पक्षी आणि कातरवेळ • कल्पना दुधाळ – १. बाय आणि गाय २. झुलत्या फांदीला ३. घोषणा ४. खस्ता ५. धग असतेच आसपास 	<ul style="list-style-type: none"> • अजीम नवाज राही – १. दुष्काळ : काही संदर्भ २. जातीय दंगल : बारा भानगडींची तेरा वळणे ३. सुरक्षेची हमी देणारा कळपवाद ४. मोडतोडीतून डागडुजीची भाषा शिकताना ५. मोहल्ला,पक्षी आणि कातरवेळ • कल्पना दुधाळ – १. बाय आणि गाय २. झुलत्या फांदीला ३. घोषणा ४. खस्ता ५. धग असतेच आसपास 			<p>Credit 1</p> <p>Teaching hours 15</p>

	<ul style="list-style-type: none"> उपयोजित मराठी – काव्यनिर्मिती प्रक्रिया १. प्रसंगावर २. घटनेवर ३. चित्रावर ४. अनुभवावर 	<ul style="list-style-type: none"> उपयोजित मराठी – काव्यनिर्मिती प्रक्रिया १. प्रसंगावर २. घटनेवर ३. चित्रावर ४. अनुभवावर 	<p>सर्जनशील लेखनाची पूर्वतयारी आणि तर्कशुद्ध विचार करण्याच्या क्षमतेचा विकास</p>	<p>भाषिक क्षमतांचा विकास</p>	<p>Credit 1</p> <p>Teaching hours 15</p>
<p>मुलभूत वाचन</p>	<p>–१ पंडित ,भ .श्री .संपा . समग्र केशवसुत ,व्हीनस प्रकाशन ,पुणे</p> <p>२ क्षीरसागर शकुंतला संपूर्ण केशवसुत ,पोपुलर प्रकाशन मुंबई २००१</p> <p>३ मुक्तिबोध, शरदचंद्र, नवी मळवाट, मौज प्रकाशन, चौथी आवृत्ती, मुंबई १९९७</p> <p>४ बापट, वसंत सेतू, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई, पुनर्मुद्रण २००४</p> <p>५ सुर्वे, नारायण माझे विद्यापीठ, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई, आवृत्ती २ री, २००५</p> <p>६ नायगावकर, अशोक वाटेवरच्या कविता, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई, पुनर्मुद्रण २००४</p> <p>७ राही, अजीम नवाज व्यवहाराचा काळा घोडा, मुक्तछंद प्रकाशन, नागपूर, २००४</p> <p>८ राही, अजीम नवाज कल्लोळातला एकांत, अक्षरमानव प्रकाशन, पुणे, २०१२</p> <p>९ राही, अजीम नवाज वर्तमानाचा वतनदार, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई, २०१७</p> <p>१० दुधाळ, कल्पना सिद्धर कर म्हणतेय माती, हर्मिस प्रकाशन, पुणे</p> <p>११ दुधाळ, कल्पना धग असतेच आसपास, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई</p> <p>१२ कदम, महेंद्र लेख- कल्पना दुधाळ यांचं शेतीशास्त्र, साप्ता, विवेक, ५ मार्च २०१८</p> <p>१३ धसकटे, सुनील मुलाखत - कल्पना दुधाळ यांची मुलाखत, अक्षरनामा, १२ जानेवारी २०१८</p> <p>१४ कदम, महेंद्र लेख- कल्पना दुधाळ यांच्या कवितेची शैली, अक्षरवाङ्मय, पुणे २०१९</p> <p>१५ शानेदिवान, राजेखान भारतीय मुसलमान : वर्तमान आणि भविष्य, अक्षरदालन प्रकाशन, कोल्हापूर</p> <p>१६ कुलकर्णी, अंजली लेख - वर्तमानाचा स्वशोध, दै. लोकसत्ता, पुणे १५ एप्रिल २०१८</p> <p>१७ , तुषार लेख - वर्तमानाचा वतनदार, दै. सकाळ, रविवार पुरवणी, २९ एप्रिल २०१८</p> <p>पूरक वाचन</p> <p>१ सानप, किशोर युगांतराची कविता, ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई</p> <p>२ पी. विठ्ठल मराठी कविता : समकालीन परिदृश्य, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१९</p> <p>३ रसाळ, सुधीर काही मराठी कवी : जाणीवा आणि शैली, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९९६</p> <p>४ सुर्वे, कृष्णाबाई नारायण मास्तरांची सावली, डिंपल प्रकाशन, मुंबई</p> <p>५ डॉ. सोनटक्के, देवानंद कवितेचा अंतःस्वर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे २०१८</p>				

६ जाधव, उदय व बोबडे, सुहासकुमार , 'रामनगरी आणि माझे विद्यापीठ : एक संवाद' , संस्कृती प्रकाशन, पुणे , २००५

-वर्ग - बी.ए .२ विषय मराठी
प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागी पेपर क्रमांक -३ ,४ ,५ ,६ करिता
सेमिस्टर ३ ,व ४

लेखी परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप -गुण -६०

प्रश्न १ : अ]गाळलेल्या जागा भरा .	५
ब]एका वाक्यात उत्तरे लिहा	५
प्रश्न २ : अ]चूक की बरोबर ते लिहा ..	५
ब]योग्य जोड्या जुळवा .	५
प्रश्न ३ :टिपा लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ४ :थोडक्यात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ५ : २५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ६ :विद्यार्थ्यांचे कौशल्ये परीक्षण करण्यासाठी उपयोजित मराठी -प्रश्न [तीन पैकी २]	१०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१ : तोंडी परीक्षा -----१०

२ प्रात्यक्षिक परीक्षा -----१०

[नाट्यवाचन /कविता वाचन /आत्मकथन लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मुलाखत लेखन]

३ वर्ग घटक चाचणी-----१०

४ विषयनिहाय विशेष उपक्रम -नाट्य परीक्षण /कवीचा वाङ्मयीन परिचय /आत्मकथनकाराचा परिचय /कादंबरी वाचन व तिचे परीक्षण / शैक्षणिक अभ्यास सहल /क्षेत्र भेट वृतांत /एका चरित्राचे वाचन व परीक्षण /लोककथा संकलन व लेखन -जाहिरात लेखन व मुलाखत लेखन १०

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara

(Autonomous)

Choiced Based Credit System
B.A. Part II, Semester III, Marathi Course - 6
June 2020 Onwards

Jugad (Kadamabri) Ani Marathi Bhashik Koushalye, Subject code (MARO6)
(Credit 04)

जुगाड आणि मराठी भाषिक कौशल्ये

साहित्यकृती : जुगाड [कादंबरी]

किरण गुरव ,दर्या प्रकाशन ,पुणे २०१८

मराठी भाषिक कौशल्ये : शिवाजी विद्यापीठ ,कोल्हापूर २०१९

- उद्दिष्ट्ये : १ कादंबरी वाङ्मय प्रकारची ओळख करून घेणे
२ समकालीन कादंबरीतील नव्या अवकाशाचा शोध घेणे व अधुनिकतेतील अंतर्विरोध समजून घेणे
३ मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे
४ कादंबरी लेखनाचे विशेष अभ्यासणे
५ वृत्तांत लेखन कौशल्ये रुजविणे

Sr.No.	SEM	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
2	SEM IV	<ul style="list-style-type: none"> जुगाड आशयसूत्रे	<ul style="list-style-type: none"> कादंबरी – वाङ्मय प्रकार : स्थूल परिचय जुगाड आशयसूत्रे	मराठीतील कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय व्हावा.	कादंबरी तंत्र विद्यार्थ्यांना माहीत करून देणे	Credit 1 Teaching hours 15
		<ul style="list-style-type: none"> जुगाड – घटना, प्रसंग	<ul style="list-style-type: none"> जुगाड – घटना, प्रसंग			Credit 1

	आणि व्यक्तिरेखांचे स्वरूप व पर्यावरण	आणि व्यक्तिरेखांचे स्वरूप व पर्यावरण			Teaching hours 15
	• जुगाड – वाङ्मयीन विशेष	• जुगाड – वाङ्मयीन विशेष			Credit 1 Teaching hours 15
	उपयोजित मराठी – वृत्तांत लेखन वृत्तांतलेखनाचे स्वरूप वृत्तांतलेखनाचे घटक आणि वैशिष्ट्ये वृत्तांतलेखकाच्या अंगी आवश्यक गुण साहित्य / संशोधन/ शैक्षणिक स्थळास अभ्यास सहलीद्वारे प्रत्यक्ष भेट देऊन त्यावर आधारित वृत्तांतलेखनाचा सराव करून घेणे	उपयोजित मराठी – वृत्तांत लेखन वृत्तांतलेखनाचे स्वरूप वृत्तांतलेखनाचे घटक आणि वैशिष्ट्ये वृत्तांतलेखनाचे प्रकार साहित्य / संशोधन/ शैक्षणिक स्थळास अभ्यास सहलीद्वारे प्रत्यक्ष भेट देऊन त्यावर आधारित वृत्तांतलेखन करणे	वृत्तांत लेखन प्रकार कळावेत	वृत्तांत लेखन पद्धती प्रकार माहीत होणे आवश्यक	Credit 1 Teaching hours 15

मुलभूत वाचन :

१ थोरात हरिश्चंद्र

लेख –आधुनिकतेला सामोरे जाणारे जुगाड 'मुक्तशब्द' [मासिक] फेब्रु.१९

२ खरे नंदा

लेख –उद्योग विश्वावर क्ष किरण 'दै.लोकसत्ता', रविवार पुरवणी, २०-१ /२०१९

३ मुनघाटे, प्रमोद

लेख –तरुण पिढीची होरपळ, 'दै.महाराष्ट्र टाईम्स', रविवार संवाद, १० /२ /२०१९

पूरक वाचन :

४ बांदिवडेकर चंद्रकांत

मराठी कादंबरीचा इतिहास, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे दु. आ. १९९६

५ बांदिवडेकर चंद्रकांत

मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे दु. आ. १९९६

६ उहाके, वसंत आबाजी

दृश्यकला आणि साहित्य, लोक वाङ्मयगृह, मुंबई, २०१३

७ यादव आनंद

साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे, तिसरी आ. २००२

८ पाटील आनंद

सृजनात्मक लेखन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे २००५

९ इनामदार –साने ,रेखा	अस्तित्ववाद आणि मराठी कादंबरी ,राजहंस प्रकाशन ,पुणे ,२००४
१० शेलार ,सुधाकर	मराठी साहित्य :काही लेखन बंध ,स्वरूप प्रकाशन ,औरंगाबाद २०१३
११ पाटील ,म.सू.	साहित्याचे सामाजिक व सांस्कृतीक अनुबंध ,शब्दालय प्रकाशन ,श्रीरामपूर
१२ थोरात ,हरिश्चंद्र	कादंबरी विषयी ,पद्मगंध प्रकाशन ,पुणे
१३ थोरात हरिश्चंद्र	कादंबरी एक साहित्य प्रकार ,शब्द प्रकाशन ,मुंबई
१४ टापरे पंडित	कादंबरी :संवाद ,शब्द प्रकाशन ,मुंबई
१५ खोले विलास	गेल्या अर्धशतकातील कादंबरी ,लोक वाड्मय गृह ,मुंबई
१६ मोहिते गणेश	समकालीन मराठी कादंबरी ,जनशक्ती वाचक चळवळ ,औरंगाबाद

-वर्ग – बी.ए .२ विषय मराठी

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी पेपर क्रमांक - ,४ ,,६ करिता

सेमिस्टर ३ ,व ४

लेखी परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप –गुण –६०

प्रश्न १ : अ]गाळलेल्या जागा भरा .	५
ब]एका वाक्यात उत्तरे लिहा	५
प्रश्न २ : अ]चूक की बरोबर ते लिहा . .	५
ब]योग्य जोड्या जुळवा .	५
प्रश्न ३ :टिपा लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ४ :थोडक्यात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ५ : २५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ६ :विद्यार्थ्यांचे कौशल्ये परीक्षण करण्यासाठी उपयोजित मराठी –प्रश्न [तीन पैकी २]	१०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१ : तोंडी परीक्षा -----१०

२ प्रात्यक्षिक परीक्षा -----१०

[नाट्यवाचन /कविता वाचन /आत्मकथन लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मुलाखत लेखन]

३ वर्ग घटक चाचणी-----१०

४ विषयनिहाय विशेष उपक्रम –नाट्य परीक्षण /कवीचा वाङ्मयीन परिचय /आत्मकथनकाराचा परिचय /कादंबरी वाचन व तिचे परीक्षण / शैक्षणिक अभ्यास सहल /क्षेत्र भेट वृतांत /एका चरित्राचे वाचन व परीक्षण /लोककथा संकलन व लेखन –जाहिरात लेखन व मुलाखत लेखन १०

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
Choiced Based Credit System
B.A. Part II, Semester III, Marathi paper no.1
June 2020 Onwards
Inter disciplinary studies [ids-1]Marathi paper no.1
(Credit 04)

साहित्यकृती :कर्मवीर भाऊराव पाटील [चरित्र]-ए.व्ही मथ्यू ,प्रकाशक –सचिव,रयत शिक्षण संस्था ,सातारा
सदर ग्रंथाचा पहिला खंड पृ.क्र .१ ते २९३ पर्यंत अभ्यासक्रमासाठी ग्राह्य असेल]

उद्दिष्ट्ये :१ मराठीतील चरित्रात्मक वाङ्मयाचा परिचय करून घेणे

२ चरित्रात्मक वाङ्मयातील चरित्र नायकाच्या व्यक्तिमत्वाचे पैलू अभ्यासणे

३ चरित्रात्मक वाङ्मयातून सामाजिक शैक्षणिक व सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे

४ चरित्रात्मक वाङ्मय आधारे राष्ट्रीय एकात्मता आणि मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे

५ जाहिरात लेखनाची कौशल्ये विकसित करणे

Sr.No.	SEM / Module	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
1	Sem III Module 1	कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या व्यक्तिमत्वाची जडणघडण व व्यक्तिमत्वाचे पैलू	चरित्र लेखन स्वरूप	चरित्र प्रकार माहिती होणे	चरित्र प्रकार करणे आवश्यक	Credit 1 Teaching hours 15

2	Module 2	कर्मवीर भाऊराव पाटील यांचे कार्य	विद्यापीठ प्रमाणे			Credit 1 Teaching hours 15
3	Module 3	कर्मवीर भाऊराव पाटील या चरित्र ग्रंथातील वाङ्मयीन विशेष	विद्यापीठ प्रमाणे			Credit 1 Teaching hours 15
4	Module 4	उपयोजित मराठी –जाहिरात लेखन १ वृत्तपत्रासाठी जाहिरात लेखन २ आकाशवाणीवरील जाहिरात लेखन ३ चित्रवाणीवरील जाहिरात लेखन	विद्यापीठ प्रमाणे			Credit 1 Teaching hours 15

<p>मुलभूत वाचन ;</p> <p>१ पाटील अजित ;माणसातील देव , प्रकाशक –मॅकमिलन इंडिया लिमिटेड ,पुणे</p> <p>२ पाटील अजित कर्मवीरायण ,प्रकाशक –सचिव ,रयत शिक्षण संस्था ,सातारा</p> <p>३ पवार .बा.ग . कर्मवीर भाऊराव पाटील ,मातृभूमी प्रकाशन ,पुणे .-</p> <p>४ भोसले द.ता . कर्मवीर भाऊराव पाटील</p> <p>५ जाधव रमेश –कर्मवीर भाऊराव पाटील</p> <p>६ तोडमल .ह .की –कर्मवीर भाऊराव पाटील</p> <p>७ पाटील .पी.जी .-कार्मविरोपनिषाद</p> <p>८ पाटील ,विमल , - वटवृक्ष</p> <p>९ पाटणे ,संभाजीराव –त्यागमूर्ती कर्मवीर भाऊराव पाटील</p> <p>पूरक वाचन</p> <p>१० जोशी अ.म . -चरित्र –आत्मचरित्र स्नेहवर्धन प्रकाशन ,पुणे</p> <p>११ भोसले ,नारायण - अविस्मरणीय चरित्र –आत्मचरित्रे ,अथर्व पब्लिकेशन ,जळगाव</p> <p>१२ नासिराबादकर .ल.रा . व्यवहारउपयोगी मराठी ,फडके प्रकाशन ,कोल्हापूर</p> <p>१३ घोरपडे अक्षय संवाद आणि लेखन कौशल्ये ,प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव ,२०१९</p>

- १४ तौर पृथ्वीराज [संपा] मराठी भाषिक कौशल्ये विकास ,अथर्व पब्लिकेशन ,धुळे २०१८
 १५ जोशी प्रभाकर व वले वासुदेव उपयोजित मराठी भाग १ ,प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१७
 १६ जोशी प्रभाकर , -उपयोजित मराठी .प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव ,२०१७
 १७ कुंभार प्रकाश , -उपयोजित भाषा विज्ञान आणि प्रसार माध्यमे ,अक्षर दालन ,कोल्हापूर २०१८

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

लेखी परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप -गुण -६०

- प्रश्न १ : अ]गाळलेल्या जागा भरा . ५
 ब]एका वाक्यात उत्तरे लिहा ५
 प्रश्न २ : अ]चूक की बरोबर ते लिहा .. ५
 ब]योग्य जोड्या जुळवा . ५
 प्रश्न ३ :टिपा लिहा [तीन पैकी दोन] १०
 प्रश्न ४ :थोडक्यात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन] १०
 प्रश्न ५ : २५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन] १०
 प्रश्न ६ :विद्यार्थ्यांचे कौशल्ये परीक्षण करण्यासाठी उपयोजित मराठी -प्रश्न [तीन पैकी २] १०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१ : तोंडी परीक्षा -----१०

२ प्रात्यक्षिक परीक्षा -----१०

[नाट्यवाचन /कविता वाचन /आत्मकथन लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मुलाखत लेखन]

३ वर्ग घटक चाचणी-----१०

४ विषयनिहाय विशेष उपक्रम -नाट्य परीक्षण /कवीचा वाङ्मयीन परिचय /आत्मकथनकाराचा परिचय /कादंबरी वाचन व तिचे परीक्षण / शैक्षणिक अभ्यास सहल /क्षेत्र भेट वृतांत /एका चरित्राचे वाचन व परीक्षण /लोककथा संकलन व लेखन - जाहिरात लेखन व मुलाखत लेखन १०

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
Choiced Based Credit System
B.A. Part II, Semester IV, Marathi paper no.2
June 2020 Onwards
Inter disciplinary studies [ids-1]Marathi paper no.2
(Credit 04)

साहित्यकृती : आटपाट नगरीच्या कथा [कथासंग्रह]
द.ता .भोसले ,ग्रंथाली प्रकाशन ,मुंबई ,२०१८

- उद्दिष्टे : १ मराठी कथा वाङ्मयाचा उगम विकास व स्वरूप अभ्यासणे
२ लोककथेचे रचना विशेष आणि आजची प्रयोगशील कथा यांचा परस्पर अनुबंध अभ्यासणे
३ वर्तमानातील प्रश्न ,लोक कथांचे तंत्र व अविष्कार पद्धती द्वारे कसे मांडले जातात याचा अभ्यास करणे
४ मुलाखत लेखन तंत्र विकसित करणे

Sr.No.	SEM / Module	Existing Curricular Module, SUK	Redesigned/ Replaced Module under Autonomy	Reasons for the change	Justification for the Change	Source of Feedback
1	Sem III Module 1	आटपाट नगरीच्या कथा – आशयसूत्रे	लोककथा स्वरूप व परिचय	लोककथा वाङ्मय प्रकार ओळख व्हावी	लोककथा आकृतिबंध परिचय	

2	Module 2	आटपाट नगरीच्या कथा – मिथकातून उलगडणारे समकालीन वास्तव	विद्यापीठ प्रमाणे			
3	Module 3	आटपाटनगरीच्या कथा – वाङ्मयीन विशेष	विद्यापीठ प्रमाणे			
4	Module 4	उपयोजित मराठी –मुलाखत लेखन तंत्र १ मुलाखतीची पूर्वतयारी २ वृत्तपत्रासाठी मुलाखत लेखन ३ आकाशवाणी वरील मुलाखत ४ दूरचित्रवाणीवरील मुलाखत	विद्यापीठ प्रमाणे			

मुलभूत वाचन

फेब्रुवारी २०१६

- १ पंचभाई विनोद -लेख -एक विलाक्षण कलाकृती आटपाट नगरीच्या कथा ,चपराक [मासिक ,] सप्टेंबर २०१५
- २ जंवजाळ सुनील -लेख -जगण्याला श्रीमंत करणाऱ्या विचारांची संपत्ती म्हणजे आटपाट नगरीच्या कथा ,दैनिक एकमत , ७
- ३ काळे चांगदेव - ग्रंथ परिचय -शब्दरूची मासिक सप्टेंबर २०१५
- ४ कदम महेंद्र -लेख .आटपाट नगरीच्या कथा ,म.सा प.पुणे ऑक्टोबर २०१८

पूरक वाचन

- ५ जोशी सुधा :कथा संकल्पना आणि समीक्षा ,मौज प्रकाशन मुंबई
- ६ जाधव रा.ग .मराठीतील कथारूपे ,स्रेहवर्धन पब्लिशिंग हाउस ,पुणे १९९९
- ७ ऐनापुरे जी.के .मराठी कथा मूल्य आणि हास .ललित पब्लिकेशन मुंबई २०१८
- ८ हात्कानंगलेकर म ,द. मराठी कथा रूप आणि परिसर ,श्री विद्या प्रकाशन पुणे
- ९ टापरे पंडित -कथा रूप आणि आस्वाद ,निहारा प्रकाशन पुणे
- १० नसीराबादकर ल.रा .,व्यवहार उपयोगी मराठी फडके प्रकाशन कोल्हापूर १९९४
- ११ घोरपडे अक्षय - संवाद आणि लेखन कौशल्य ,प्रकाश पब्लिकेशन ,जळगाव
- १२ तौर पृथ्वीराज [संपा] मराठी भाषिक कौशल्ये विकास ,अथर्व पब्लिकेशन ,धुळे २०१८
- १३ जोशी प्रभाकर व वले वासुदेव उपयोजित मराठी भाग १ ,प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१७
- १४ जोशी प्रभाकर , -उपयोजित मराठी .प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव ,२०१७

१५ कुंभार प्रकाश , -उपयोजित भाषा विज्ञान आणि प्रसार माध्यमे , अक्षर दालन , कोल्हापूर २०१८
१६ बागडे जयप्रकाश -मुलाखत तंत्र आणि मंत्र , साकेत प्रकाशन औरंगाबाद
१७ बेंडखळे अशोक -मराठी कथा परंपरा आणि नवता [अक्षरयात्र] राजा प्रकाशन मुंबई

प्र

लेखी परीक्षा प्रश्नपत्रिका - स्वरूप -गुण -६०

प्रश्न १ : अ]गाळलेल्या जागा भरा .	५
ब]एका वाक्यात उत्तरे लिहा	५
प्रश्न २ : अ]चूक की बरोबर ते लिहा ..	५
ब]योग्य जोड्या जुळवा .	५
प्रश्न ३ : टिपा लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ४ : थोडक्यात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ५ : २५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा [तीन पैकी दोन]	१०
प्रश्न ६ : विद्यार्थ्यांचे कौशल्ये परीक्षण करण्यासाठी उपयोजित मराठी -प्रश्न [तीन पैकी २]	१०

अंतर्गत मूल्यमापन - गुण -४०

१ : तोंडी परीक्षा -----१०

२ प्रात्यक्षिक परीक्षा -----१०

[नाट्यवाचन /कविता वाचन /आत्मकथन लेखन /वृतांत लेखन /चरित्र लेखन /लोक कथा तंत्र लेखन आधारे कथा लेखन /संवाद लेखन/जाहिरात लेखन /मुलाखत लेखन]

३ वर्ग घटक चाचणी-----१०

४ विषयनिहाय विशेष उपक्रम -नाट्य परीक्षण /कवीचा वाङ्मयीन परिचय /आत्मकथनकाराचा परिचय /कादंबरी वाचन व तिचे परीक्षण / शैक्षणिक अभ्यास सहल /क्षेत्र भेट वृतांत /एका चरित्राचे वाचन व परीक्षण /लोककथा संकलन व लेखन - जाहिरात लेखन व मुलाखत लेखन १०

